

ningsmæssige forudsætninger for vurderingen af installationernes privatøkonomiske rentabilitet.

I betænkningen er endvidere foretaget en vurdering af installationernes samfundsøkonomiske rentabilitet. Der er herved foretaget en sammenligning af på den ene side de samlede investerings- og driftsomkostninger med på den anden side de samlede besparelser over en 20-årig periode. Disse beregninger viser i hvilket omfang de forudsatte ressourcebesparelser overstiger udgifterne til målere, dvs. om måling giver et samfundsøkonomisk overskud.

Det bemærkes, at de faktiske miljøomkostninger ved vandindvinding og produktion af varme og el i beregningerne forudsættes at svare til de offentlige afgifter, der pålægges forbruget af de pågældende forbrugsposter.

Individuel måling af elforbrug

Med en installationsudgift på ca. 1.000 kr. vil installation af elmålere i nybyggeri selv ved et lille elforbrug være økonomisk fordelagtigt for den enkelte boligtagere.

I eksisterende boliger vil installation af elmålere i gennemsnit koste 3.400 kr. pr. bolig. Ifølge Boligministeriets opgørelser har godt 66.000 eksisterende boliger kollektiv elmåling. Hvis det antages, at individuel måling medfører en elbesparelse på 20 pct. vil individuel elmåling for disse husstande medføre en gennemsnitlig årlig gevinst på godt 320 kr.

Idet omkostningerne til installation af elmålere erfaringsmæssigt varierer betydeligt fra bolig til bolig, kan det dog ikke udelukkes, at nogle husstande vil få et tab.

Under de i betænkningen opstillede forudsætninger vedrørende beregning af samfundsøkonomisk rentabilitet skønnes det med en vis usikkerhed, at individuel elmåling vil give et samfundsøkonomisk overskud på godt 300 mill. kr. Værdien af de forudsatte elbesparelser vil med andre ord overstige udgifterne til målere.

Måling af koldt vand på ejendomsniveau

Hvis det antages, at installation af individuel koldt vandmåling koster i gennemsnit 700 kr. i nybyggeri og 1.800 kr. i eksisterende byggeri, og at installationen medfører en gennemsnitlig vandbesparelse på 10 pct. vil installationen kunne betale sig for boligtagere i såvel nye som eksisterende enfamiliehuse. Under forudsætning af at vandafgiften betales i henhold til de gældende tariffer skønnes gevinsten med en meget betydelig usikkerhed at udgøre henholdsvis 184 og 116 kr. pr. år. Hvis tarifferne fastsættes kostegte vil boligtagere i såvel nyt som eksiste-

rende byggeri lide tab ved installation af individuel måler.

For boligtagere i rækkehuse og etageboliger vil individuel installation hverken kunne betale sig i nybyggeri eller i eksisterende boliger. For flerfamiliehuse foreslås derfor alene måling af koldt vand på ejendomsniveau. Måling af koldt vandforbruget på ejendomsniveau forventes ikke at medføre en væsentlig ændring af forbrugeradfærden. Vandbesparelserne bliver dermed så små, at det må forventes, at investering i koldt vandsmålere på ejendomsniveau vil være privatøkonomisk urentabelt i eksisterende ejendomme.

Ved nybyggeri af flerfamilieejendomme skønnes installation af vandmålere på ejendomsniveau ikke at medføre en mærkbar lejestigning. Nybyggeri vil i fremtiden »fødes« forberedt til individuel måling af koldt vand i den enkelte bolig. Det vurderes, at dette ikke vil få økonomiske konsekvenser for den enkelte boligtagere.

I 75 pct. af samtlige fritidshuse afregnes forbruget af vand som en fast afgift. Det skønnes, at denne faste afgift væsentligt overstiger betaling efter det faktiske vandforbrug. Stadig under forudsætning af, at den nuværende vandtarif opretholdes, vil fritidshusejerne ved individuel måling kunne opleve et fald i det afregnede forbrug, der med betydelig usikkerhed skønnes at give en årlig besparelse på i gennemsnit knap 400 kr.

Under de i betænkningen opstillede forudsætninger vedrørende beregning af samfundsøkonomisk rentabilitet skønnes det med en vis usikkerhed, at måling af koldt vand på ejendomsniveau vil give et samfundsøkonomisk underskud på godt 630 mill. kr., beregnet på grundlag af de gældende vandtariffer.

Individuel måling af varme

Skønsmæssigt mangler 55 pct. af alle etageboliger og 10 pct. af samtlige rækkehuse individuel måling af varme. Hertil kommer et antal erhvervslejemål i etagebyggeri. Under forudsætning af en gennemsnitlig besparelse på 10 pct. vil overgang til individuel måling af varme i de fleste eksisterende boliger kunne gennemføres med en husstandsgevinst på 180-260 kr. pr. år. Idet besparelsesmulighederne varierer fra husstand til husstand, kan det ikke udelukkes, at nogle husstande vil få et tab ved individuel måling.

I nybyggeri er sparepotentialet generelt mindre, idet energiforbruget til opvarmning i gennemsnit er knap 40 pct. lavere end i det eksisterende byggeri. Det skønnes, at der i gennemsnit kan opnås en årlig gevinst på mellem 30 og 80 kr. pr. husstand i nybyg-